

*Załącznik nr 1
do Uchwały XXVIII/187/2016
Rady Gminy w Wydminach
z dnia 18 listopada 2016 roku*

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
SIEMIONKI
NA LATA 2016 – 2025**

Siemionki, listopad 2016 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp
2. Diagnoza aktualnej sytuacji sołectwa
3. Analiza zasobów sołectwa
 - A. Środowisko przyrodnicze
 - B. Środowisko kulturowe
 - C. Dziedzictwo religijne i historyczne
 - D. Gospodarka, rolnictwo
 - E. Ludzie, organizacje społeczne
4. Analiza SWOT
5. Wizja rozwoju sołectwa
6. Wstęp do projektowania
 - A. Analiza problemów
 - B. Sformułowanie celu
 - C. Pomysły na projekt
7. Plan rozwoju sołectwa
8. Uzgodnienia i opinie do Programu

1. Wstęp

Niniejsze opracowanie jest wynikiem cyklu spotkań warsztatowych z przedstawicielami sołectwa.

Celem spotkań grupy warsztatowej była diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej wsi, analiza zasobów wsi oraz przegląd mocnych i słabych stron terenu oraz próba spojrzenia w przyszłość i stworzenie wizji rozwoju wsi.

Ostatnim z elementów grupy warsztatowej było rozpoznanie problemów dotyczących wsi i jej mieszkańców. Wyznaczenie celów realizacji, oraz sprecyzowanie pomysłów zmierzających do osiągnięcia owych celów było naczelnym zadaniem pracujących zespołów.

W ten sposób został opracowany materiał wstępny wskazujący najpotrzebniejsze zdaniem mieszkańców potrzeby, zaproponowany sposób ich zaspokajania oraz wskazuje na proponowaną kolejność ich realizacji.

Opracowanie i uchwalenie Planu Odnowy Miejscowości jest niezbędnym warunkiem aplikowania o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020.

2. Diagnoza aktualnej sytuacji naszego sołectwa.

Co je wyróżnia?

- Piękny krajobraz, pagórki, widok na Giżycko
- Ziołolecznictwo Pana Lubomira Dombka
- Brak dobrej komunikacji publicznej
- Przebieg byłej drogi czołgowej na poligon w Orzyszu
- Brak wodociągu

Jakie pełni funkcje?

- mieszkalne
- rolnicze

Kim są mieszkańcy?

- ludność napływowa
- rolnicy

Co daje utrzymanie?

- emerytury i zasiłki dla bezrobotnych
- zatrudnienie poza miejscem zamieszkania
- sezonowe wyjazdy za granicę
- rolnictwo

Jak zorganizowani są mieszkańcy?

- w samorządzie wiejskim
- sołectwo zamieszkuje 147 osób

W jaki sposób rozwiązują problemy?

- indywidualnie
- przy współpracy z samorządem wiejskim
- przy współpracy z samorządem gminnym
- na organizowanych zebraniach wiejskich

- często w konflikty sąsiedzkie angażowane są różne instytucje zewnętrzne, głównie administracja samorządowa i policja

Jaki wygląd ma nasze sołectwo?

- W oczach przybyszów – ocena dostateczna – jest ładniejsza ale jeszcze wiele jest do zrobienia
- W oczach mieszkańców – ocena dostateczna – duże zróżnicowanie w poziomie dbałości o wygląd posesji

Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?

- Święcenie pokarmów na Wielkanoc u sołtysa
- Wyrób własnych wyrobów wędliniarskich
- Tradycja prowadzenia kroniki miejscowości, która gdzieś zaginęła
- Sprzątanie sołectwa raz w roku (wiosna)

Jak wyglądają obejścia?

- Zabudowa zwarta, koncentrująca się wzdłuż drogi powiatowej z kolonią zwaną Belgia
- Ogólnie duże zróżnicowanie o dbałość, estetykę oraz ład i porządek na posesjach

Jaki jest stan otoczenia i środowiska?

- Dobre, czyste, ekologiczne
- Brak sieci kanalizacyjnej i wodociągu
- Blisko zlokalizowane były wysypisko gminne, obecnie zamknięte i zrekultywowane

Jakie jest rolnictwo?

- rozwojowe
- oparte na hodowli bydła mlecznego i uprawach
- gospodarstwo z hodowlą koni i kucyków
- gospodarstwo z hodowlą kóz

Jakie są powiązania komunikacyjne?

- Droga powiatowa, szutrowa, częściowo brukowana, w złym stanie, brak chodników, jedynie odcinek Wydminy – połowa miejscowości Siemionki to droga bitumiczna
- Słaba komunikacja PKS, duże utrudnienia w dotarciu do pobliskich Wydmin, Giżycka, czy Ełku
- Utrudniony dostęp do wizyt u lekarza

Co proponujemy dzieciom i młodzieży?

- Miejsce na boisko
- Zima zjeżdżanie z okolicznych gór

3. Analiza zasobów sołectwa

A. Środowisko przyrodnicze

Walory krajobrazowe i przyrodnicze

Siemionki – sołectwo położone w południowej części gminy, w bezpośredniej otulinie miejscowości Wydminy. Przez miejscowość przebiega droga powiatowa z nawierzchnią bitumiczną tylko na odcinku Wydminy – połowa miejscowości Siemionki, od połowy miejscowości oraz dalej do miejscowości Malinka droga jest żwirowa, a w części brukowana. Stan drogi jest zły z racji znacznego zwiężenia, zakrzaczenia poboczy oraz braku wydolnego systemu odwodnienia.

Kolonia zlokalizowana w obrębie sołectwa funkcjonuje pod potoczną nazwą „Belgia”. Teren ma charakter mocno pagórkowaty z punktem wysokościowym 197 m n.p.m. Najbliższe otoczenie wsi stanowią łąki, pola uprawne oraz kompleksy leśne i moczyska, stanowiące siedlisko żurawi, bocianów oraz bobrów, lisów, kun, i łosi. Na moczyskach do lat 60-tych funkcjonowała kopalnia torfu. W obszarze sołectwa znajduje się ciek wodny wiodący od bagien w okolicy Rant do kanału Staświnka. W odległości ok. 1 km od miejscowości znajduje się niewielki zbiornik wodny, służący jeszcze kilka lat temu jako kąpielisko sołeckie. Obecnie zbiornik jest zarośnięty.

B. Środowisko kulturowe

Walory architektury wiejskiej, zabytki i osobliwości kulturowe

1. Cmentarz ewangelicki z XIX w.

C. Dziedzictwo religijne i historyczne

Tradycje, obrzędy, gwara

Indywidualne formy pielęgnacji różnorodnych tradycji i zwyczajów ludności napływowej.

Legends, podania i faktyczne historie

Rys historyczny

Bernar von Balzhofen, komtur z Pokarmina, 3 stycznia 1476 roku nadał tu 15 włók jako majątek służebny Stańkowi i Wojtkowi z Miłek. W 1539 roku była to wolna wieś z 11 chłopami chełmińskimi. Dżuma w latach 1709-1710 zabrała tu 41 ofiar. W roku 1719 gospodarzyli w Siemionkach Jędrzek Choganowski, Marcin Choganowski, Jakub Gozdarski, Wojtek Jeromin, Marcin Kuc, Piotr Lis, Wojtek Macio, Jakub Parchel i Jan Węgoborski, wszyscy chłopci chełmińscy. Szkołę założono w 1819 roku. W roku 1928 nazwę wsi, dotąd tylko urzędowo zniekształconą na Schemionken, całkiem zmieniono na Bergwalde. Według spisu z 17 maja 1939 roku Siemionki miały 166 mieszkańców i zajmowały obszar 538 ha. Miały zabudowę zwartą. Szkołę otwarto tu 1 września 1947 roku. Przyjęła wtedy 23 uczniów. Aż do likwidacji w 1974 roku, w związku z reorganizacją sieci szkolnej, szkoła ta miała stale tylko jednego nauczyciela. W latach 1954 – 1972 wieś podlegała Gromadzkiej Radzie Narodowej w Wydminach, a po tej dacie Urzędowi Gminy w Wydminach. W 1970 roku mieszkało tu 175 osób w 27 budynkach mieszkalnych. Do wsi należało 36 gospodarstw o łącznej powierzchni 394 ha. Według spisu we wsi znajdowały się gajówka, klub, punkt biblioteczny, sala kinowa na 30 miejsc i boisko sportowe. Działały tutaj też kółko rolnicze i spółka wodnomelioracyjna.

Legends

Mieszkańcy sołectwa opowiadają o skarbie ukrytym w górze P. Piotrowskiego. Skarb ukrył bogaty niemiecki właściciel majątku w Rydzach przed wojną.

W opowieściach mieszkańców przy starej wierzbie przy drodze „straszy”, mają tam miejsce trudne do wytłumaczenia zjawiska nadprzyrodzone.

Ważne postacie

1. Piotr Jeżowski – pracownik Uniwersytetu Warszawskiego
2. Janina Pawłowska – nauczycielka, lubiana animatorka życia sołeckiego, prowadziła koło gospodyń wiejskich, kursy dla mieszkańców, przedstawienia, z jej inicjatywy i przy dużym zaangażowaniu zbudowano klub, prowadziła kronikę miejscowości.
3. Lubomir Dombek – zielarz i propagator ziołolecznictwa

D. Gospodarka i rolnictwo

Specyficzne produkty

- wędliny własne

Usługi

- 1 gospodarstwo ekologiczne

E. Ludzie, organizacje społeczne

Liczna grupa dzieci i młodzież, stale rosnąca. Liczna grupa wdów i osób starszych

3. Analiza SWOT

Mocne strony 1. Walory przyrodniczo-geograficzne (środowisko, krajobrazy) 2. Liczna grupa dzieci i młodzieży 3. Mocne charaktery mieszkańców	Słabe strony 1. Zły stan infrastruktury technicznej: brak kanalizacji, konieczność doprowadzenia do wszystkich gospodarstw wodociągu, zły stan dróg, oświetlenie, Internet) 2. Brak infrastruktury społecznej (świetlica, boiska, plac zabaw) 3. Zbyt słaba aktywność społeczna i gospodarcza mieszkańców 4. Brak komunikacji publicznej Niski poziom estetyki i dbałości o posesje
Szanse/okazje 1. Możliwość finansowania inwestycji ze środków UE 2. Projekt sieci wodociągowej. 3. Budząca się aktywność mieszkańców. 4. Rozwój rolnictwa. 5. Rozbudowa zaplecza turystycznego i społecznego (ścieżki, wiaty, place zabaw, siłownie plenerowe, etc) 6. Środowisko czyste i bogate w zasoby zwierzyny, ptactwa i ryby.	Zagrożenia 1. Zniechęcenie mieszkańców do wspólnego działania. 2. Brak miejsc pracy 3. Brak perspektyw na rozwój dla dzieci i młodzieży.

5. Wizja rozwoju sołectwa

Hasło:

„Nasze Piękne Siemionki pod wielką górką.”

Wizja:

„Zrównoważony, harmonijny rozwój sołectwa Siemionki w dziedzinach rolniczo-turystycznych poprzez wykorzystanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych z ich pełnym poszanowaniem.”

Marzenia mieszkańców wsi:

Marzę, aby moja wieś stwarzała warunki do aktywnego wypoczynku mieszkańców, by było tu miejsce dla spotkań starszych i młodszych, wspólnego spędzania czasu. By wróciła tradycja spotkań w klubie, organizacja występów, pogadanek, spotkań w kołach zainteresowań. ...aby ludzie w jej otoczeniu i atmosferze wyzwalali swoje wartościowe cechy.

Marzę, aby moja wieś rozwijała się turystycznie, obrastała w małe firmy usługowe na bazie

przebiegającej ścieżki rowerowej. Piękna wizualnie – odrestaurowane domy, ozdobione kwiatami i pięknymi ogrodami. Z chodnikami wzdłuż głównej drogi, z zadbanymi przystankami i ich otoczeniem. Z pełną infrastrukturą – woda, Internet, drogi asfaltowe, kanalizacja itd.

Wypowiedzi mieszkańców wsi:

Byłabym szczęśliwa, gdyby w mojej wsi, było boisko dla dzieci i młodzieży, by była dla nich świetlica z kawiarenką internetową, biblioteką i zajęciami edukacyjno-wychowawczymi.

Byłbym szczęśliwy, gdyby rozwijały się dobre kontakty sąsiedzkie, zrozumienie, współpraca, pomoc i szacunek wzajemny.

Jaka ma być wieś za kilka lat?

Co ma ją wyróżniać?

Atrakcyjna, popularna i uczęszczana trasa rowerowa z rozbudowaną infrastrukturą turystyczną wokół jak np.: punkty gastronomiczne, wieża widokowa, miejsca noclegowe itd.

Na górcie o potocznej nazwie Wieża, będzie zlokalizowany wyciąg narciarski i saneczkowy, a może nawet będzie skocznia.

Jakie ma pełnić funkcje?

Mieszkalne, rolnicze i turystyczne, głównie noclegowe z małymi punktami gastronomicznymi.

Miejsce wypadowe na szlaki turystyczne, piesze, rowerowe, narciarskie, konne.

W każdym gospodarstwie miejsce dla turystów z indywidualną i charakterystyczną ofertą.

Kim mają być mieszkańcy?

Stali mieszkańcy związani z miejscowością, rolnicy i szanowani i szczęśliwi emeryci.

Co ma dać utrzymanie?

Praca poza miejscowością, rolnictwo i w większym stopniu turystyka.

W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i jej mieszkańcy?

Będzie działało stowarzyszenie, skupiające się na realizacji przedsięwzięć dla mieszkańców. Będą liczne i aktywne grupy nie formalne, jak koło gospodyń wiejskich, klub seniora, młodzieżowe drużyny sportowe.

W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?

Obywatelski, oddolny przy bezpośrednim zaangażowaniu mieszkańców, bez ingerencji instytucji i osób z zewnątrz.

Zasada pomocniczości – bezpośrednie zaangażowanie mieszkańców w rozwiązywanie problemów na wsi.

Jak ma wyglądać nasza wieś?

Czysto i schludnie, malowniczo, z zadbanymi obejściami, przyjaźnie.

Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?

- święcenie pokarmów na Wielkanoc u sołtysa,
- wyrób własnych nalewek i wina,
- wyrób własnych wyrobów wędliniarskich
- tradycja prowadzenia kroniki miejscowości,
- sprzątanie sołectwa raz w roku (wiosna),

- spotkania okolicznościowe jak: andrzejki, sylwester, choinka dla dzieci itp.
- pogadanki tematyczne w nowej świetlicy.

Jak mają wyglądać obejścia?

Naturalnie, schludnie, mają być zadbane, z zachowaniem wiejskiego charakteru.

Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?

- cisza, spokój
- pełna ochrona środowiska
- kolektor ściekowy
- czyste, zadbane

Jakie ma być rolnictwo?

- rozwinięte, nowoczesne

Jakie mają być powiązania komunikacyjne?

- drogi dojazdowe utwardzone, regularnie naprawiane, rowy przydrożne oraz pobocza regularnie czyszczone.
- połączenie z Wydminami i Giżyckiem co najmniej dwa razy w ciągu dnia: rano i popołudniu.

Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?

- Świetlica z zajęciami wychowawczo-edukacyjnymi
- imprezy okolicznościowe
- Plac zabaw i boisko

6. Wstęp do projektowania, problemy, priorytety i działania

- Analiza problemu
- Sformułowanie celu
- Pomysł na rozwiązanie problemu, czyli koncepcja projektu

A) Problem 1: mała aktywność społeczna mieszkańców i brak integracji:

Przyczyny:

- negatywne skutki transformacji
- konflikty sąsiedzkie
- brak lokalnych liderów

Skutki:

- marazm
- problemy z organizacją i realizacją inicjatyw wiejskich
- rozbitcie mieszkańców na grupy interesów

B) Cel: zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców

C) Pomysł, czyli koncepcja projektu

- organizacja imprez integracyjnych dla mieszkańców jak: spotkania tematyczne, okolicznościowe, kursy, pogadanki, projekcje filmów itp.
- wypracowanie koncepcji zorganizowania miejsca spotkań wiejskich na neutralnym gruncie (krok 1) w gronie mieszkańców ustalić, co konkretnie ma zostać wybudowane i gdzie, należy dobrze uzasadnić potrzebę takiej inwestycji (świetlica wiejska, boiska place zabaw, amfiteatr);
- (krok 2) mniej więcej wycenić wartość inwestycji i znaleźć źródło dofinansowania, w tym konkretnym przypadku możemy wskazać działanie PROW, środki krajowe.

(krok 3) złożyć wniosek do budżetu gminy, w którym gmina powinna zabezpieczyć wkład własny do naszego projektu;

(krok 4) wspólnie z gminą przygotować niezbędną dokumentację do projektu i wypełnić wniosek.

A) Problem 2: zły stan infrastruktury technicznej

Przyczyny: Brak publicznych środków finansowych, niska aktywność mieszkańców.

Skutki: uciążliwość w komunikacji, wykluczenie cyfrowe, ograniczenie możliwości rozwojowych.

B) Cel: poprawa stanu infrastruktury technicznej

C) Pomysł, czyli koncepcja projektu

Lobbing na rzecz inwestycji w sołectwie:

(krok 1) ustalić kto, co i gdzie trzeba zrobić?

- Droga – Powiat

- Woda, kanalizacja, odpady – Gmina, PUKiZ Sp. Z o.o.

- Internet – operatorzy

- Przystanki – Gmina z porozumieniem z Powiatem

(krok 2) zabieganie o wpisanie planów modernizacji w plany inwestycyjne na najbliższy okres, sprawdzić dokumentację, co i jak jest planowane.

(krok 3) ustalenie grupy/osób odpowiedzialnych za zabieganie i pilnowanie konkretnych spraw sołectwa.

A) Problem 3: niska aktywność gospodarcza mieszkańców:

Przyczyny: brak przekonania w efektywność poszukiwania alternatywnych źródeł dochodów, brak wiedzy, jak zorganizować dodatkowe źródła dochodu.

Skutki: niska dochodowość i brak inwestycji w gospodarstwach, odpływ młodych ludzi w poszukiwaniu pracy.

B) Cel: zwiększenie aktywności mieszkańców w poszukiwaniu alternatywnych źródeł dochodów w gospodarstwach.

C) Pomysł, koncepcja projektu:

- szkolenia dla mieszkańców z zakresu organizacji, prowadzenia i korzyści z agroturystyki, turystyki wiejskiej we własnym gospodarstwie,

- szkolenia z zakresu pielęgnacji i przywrócenia ginących zawodów

- nauka wyrobu produktów lokalnych jak wypieki, produkty żywnościowe, napoje, nalewki, robótki ręczne, różnego rodzaju rzemiosło tradycyjne itd.

- szkolenia z zakresu organizacji infrastruktury przy projektowanych ścieżkach rowerowych.

7. Opis planowanych przedsięwzięć (nazwa, cel, harmonogram realizacji, kwota, źródło finansowania).

– Zakup lamp ulicznych (solarnych) – poprawa bezpieczeństwa w miejscowości - (2018 - 2025 r.) 10 000,00 zł – Fundusz sołecki przy współudziale z Gminą;

– Utrzymanie terenów rekreacyjnych na terenie sołectwa Siemionki (zakup paliwa, olejów, smarów, części zamiennych itp. do kosiarki i impregnatu – zadbanie o estetykę miejscowości (każdego roku 1000,00 zł) – Fundusz sołecki;

- Modernizacja dróg gminnych na terenie sołectwa wraz z budową chodnika – poprawa estetyki i bezpieczeństwa w miejscowości oraz infrastruktury drogowej (2019-2025 r.) – 350 000,00 zł - Fundusz sołecki przy współudziale z Gminą, środki zewnętrzne, PROW, inne źródłu UE;
- Budowa zatoki autobusowej – 2016 – 10 000,00 zł – źródłu Funduszu sołeckiego, środki gminne, Powiat;
- Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych sołectwa Siemionki (zakup zabawek oraz innych urządzeń służących do wypoczynku i rekreacji, siłownie plenerowe, boisko, place zabaw) – organizacja bezpiecznego miejsca spotkań mieszkańców, wybudowanie ogólnodostępnej infrastruktury społecznej (2017 – 2025) (10 000,00 zł) – Fundusz sołecki, środki UE;
- Projekt sieci wodociągowej – 2016 – środki Funduszu Sołeckiego, środki Gminne;
- Budowa sieci wodociągowej – zapewnienie dostępu do wody mieszkańcom miejscowości - 2016-2025 r. - 1 400 000,00 zł – środki zewnętrzne, PROW, środki gminne, źródłu PUKiZ Sp. z o.o.;
- Budowa kanalizacji lub zbiorczej oczyszczalni ścieków – ochrona środowiska – 2019-2025 - 400 000,00 zł - środki zewnętrzne, PROW, RPO, inne UE, środki gminne, źródłu PUKiZ Sp. z o.o.;
- Organizacja imprez integracyjnych dla mieszkańców z elementami sportu – każdego roku – 500,00 zł - źródłu z Funduszu sołeckiego;
- Szkolenia – źródłu z Funduszu Sołeckiego, RPO, środki krajowe, inne;
- Wspólna akcja sprzątania miejscowości – inicjatywa własna mieszkańców – każdego roku;
- Prowadzenie kroniki sołectwa – inicjatywa własna mieszkańców.

Uzgodnienia i opinie do Planu

Organ/podmiot/instytucja	Data	Forma uzgodnienia/pieczęć i podpis
Zebranie Wiejskie sołectwa Siemionki		
Wójt Gminy Wydminy		
Rada Gminy Wydminy		